

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/76/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619200870
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5619200870.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcov: 1/ D. E., nar. XX.XX.XXXX, 2/ E. E., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom A. E., C. XXX, proti žalovanému: Slovenská republika za ktorú koná Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Námestie slobody č. 6, IČO: 30 416 094, za účasti intervenienta na strane žalovaného - Mesto Liptovský Mikuláš, so sídlom Liptovský Mikuláš, Štúrova 1989/41, IČO: 00 315 524, v zastúpení právne - HADBÁBNY & spol., advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Žilina, Prielohy 1012/1C, IČO: 47 249 722, o náhradu škody vo výške 208 024,80 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcov a na základe odvolania intervenienta na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 11C/6/2019-269 zo dňa 06.02.2020, takto

rozhodol:

Z a s t a v u j e konanie o odvolaní intervenienta na strane žalovaného.

Rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e v celom rozsahu a v r a c i a mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie (ďalej aj ako okresný súd) zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/, 2/ dňa 25.03.2019 domáhali voči žalovanej zaplata sumy vo výške 208 024,80 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a nesprávnymi rozhodnutiami (výrok I.). Prvotne súd konštatoval, že z hľadiska procesnej ekonómie sa zaoberal otázkou danosti samotného základu nároku, preto rozhodol medzitýmnym rozsudkom. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania v rámci rozhodovania o základe nároku dospel k záveru, že právo žalobcov premlčané nie je. Pokiaľ ide o podmienky pre vznik nároku na náhradu škody, mal okresný súd zato, že neboli splnené. Žalobcovia neponúkli také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázal vznik nároku na náhradu škody.

2. Súd dôvodí ďalej, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Túto zákonnú podmienku spĺňa len jedno z označených rozhodnutí, a to rozhodnutie Mesta Liptovský Mikuláš č. ÚRaSP 2015/01895-013Šar zo dňa 29.01.2016, ktorým stavebný orgán vydal dodatočné povolenie na zrealizované zmeny stavby „relaxačno-športové centrum - Pavlač“. V predmetnej veci bolo dôkaznou povinnosťou žalobcov preukázať, že v dôsledku vydania tohto rozhodnutia v stavebnom konaní došlo ku vzniku tvrdenej škody. Zo skutkových tvrdení žalobcov je podľa súdu zrejmé, že nesúhlasia so zmenou stavby, ktorá susedí s ich nehnuteľnosťami. Bolo v konaní nesporné, že samotná stavba radového apartmánového domu pred vykonaním stavebných úprav bez povolenia bola zrealizovaná na základe právoplatného stavebného povolenia, pričom existenciu tejto nehnuteľnosti spolu s nehnuteľnosťami žalobcov, ktorí tiež poskytujú obdobné služby, pripúšťa územný plán Mesta Liptovský Mikuláš. Je všeobecne známe, že ide o rekreačnú oblasť s množstvom zariadení určených pre cestovný ruch. Pokiaľ žalobcov obťažuje správanie sa hostí, vyvolané aj zrealizovanými

zmenami na stavbe oproti schválenej projektovej dokumentácii, pôvodcom vzniku potencionálnej škody nie je stavebný orgán, ale skôr stavebník, ktorý bez povolenia štátneho orgánu vykoná zmeny na stavbe. Tým nie je daná ani príčinná súvislosť medzi rozhodnutím o dodatočnom povolení stavby a tvrdenou škodou. Pokiaľ sú žalobcovia rušení v pokojnom užívaní svojich nehnuteľností správaním sa hostí v susednej nehnuteľnosti, ide skôr o susedský spor, za ktorý nemôže zodpovedať štát. Pokiaľ ide o časť uplatneného nároku na náhradu tzv. skutočnej škody vo výške 2 024,80 eur, žalobcovia nepreukázali, že by ku dňu vyhlásenia rozsudku túto sumu vynaložili. Navyše, ide o trovy, ktoré im vznikli v správnom konaní a žalobcom nič nebránilo, aby si ich náhradu uplatnili v stavebnom konaní. Zároveň nebolo preukázané, že v nadväznosti na nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, došlo k znehodnoteniu nehnuteľností žalobcov o 196 000,- eur. Pokiaľ stavebník bez stavebného povolenia svojvoľne zmenil stavbu tým spôsobom, že, ako to tvrdia žalobcovia, prekročil stanovený index zastavanej plochy a nedodrжал odstupy od stavieb, možná škoda žalobcom nevznikla následným konaním stavebného orgánu podľa § 88a zák.č. 50/1976 Zb., ale práve stavebnou činnosťou stavebníka bez povolenia. V súvislosti s uplatnenou náhradou nemajetkovej ujmy okresný súd konštatoval, že žalobcovia sú povinní preukázať, že konaním štátneho orgánu došlo k takým následkom, ktoré by mohli zasiahnuť do ich osobnostných práv, čo neučinili. Naopak, z ich podaní jednoznačne vyplýva, že svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odvodzujú nie z konania stavebného orgánu, ale stavebníka a hostí v jeho nehnuteľnosti, ktorá susedí s rodinným domom a apartmánovým domom žalobcov. V prejednávanej veci, aj pokiaľ by bola preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu, žalobcovia nepreukázali príčinnú súvislosť s takýmto postupom stavebného úradu a vznikom nemajetkovej ujmy. Napokon, okresný súd dopĺňa, že pokiaľ mal nesprávny úradný postup spočívať aj v tom, že správny orgán vydal rozhodnutie o dodatočnom povolení zmeny stavby, vydanie akéhokoľvek rozhodnutia v stavebnom konaní samo o sebe nie je nesprávnym úradným postupom, aj keď bolo takéto rozhodnutie neskôr zrušené. Ďalej uviedol, že žalobcovia nepreukázali, že by došlo k takým nesprávnym úradným postupom, ako sú uvedené na tretej strane žaloby. V súhrne okresný súd uzavrel, že nebol daný základ uplatňovaného nároku, preto medzitimným rozsudkom žalobu zamietol. Žalobcovia nepreukázali nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, bezprostredne vedúci k vzniku uplatnenej škody. Možno chápať pohnútky žalobcov smerujúce k podaniu žaloby, avšak pôvodcom vzniku potencionálnej škody nie je v danom prípade štát.

3. O trovách konania okresný súd rozhodoval tak, že žalovanému a intervenientovi ich náhradu nepriznal (výrok II.). Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu aplikoval ust. § 257 CSP a žalovanému ako úspešnej strane sporu, ako aj intervenientovi na strane žalovaného nepriznal náhradu trov konania. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl v okolnostiach, že samotná dĺžka prebiehajúceho stavebného konania, počas ktorého žalobcovia aktívne poukazovali na nedostatky svojvoľnej výstavby zo strany stavebníka, je neprimeraná, čo je spôsobené aj nedôsledným postupom pri rozhodovaní o prvých dvoch dodatočných povoleniach zmeny stavby, ktoré boli v odvolacom konaní zrušené pre zmatečnosť a nepreskúmateľnosť, Konanie predĺžilo, keď stavebný orgán následne konal bez žalobcov ako účastníkov konania, ktorí dvakrát zvrátili svojím odvolaním predchádzajúce rozhodnutia. Aj keď v konaní nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi uvedeným postupom stavebného orgánu a vznikom škody, okresný súd naň prihliadol pri rozhodovaní o trovách konania, ktoré takto považuje za spravodlivé. Spor bol nepochybne podľa názoru okresného súdu vyvolaný i frustráciou žalobcov z postupu stavebného orgánu, ktorý bezpochyby mal možnosť, aby zabránil tomu, aby stavebné konanie, vyvolané svojvoľnou výstavbou, trvalo 9 rokov.

4. Voči rozsudku okresného súdu sa odvolali v zákonom stanovenej lehote žalobcovia a intervenient na strane žalovaného.

5. Žalobcovia sa domáhali odvolaním zrušenia napadnutého rozsudku a žiadali vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V prioritnej argumentácii vytýkali okresnému súdu, že nezohľadnil niektoré ich podania, ani sa k nim nevyjadril, nezaoberal sa s ich argumentáciou ohľadom poklesu ceny ich nehnuteľností a nerealizovania jej odpredaja. Ďalej uviedli, že sa súd nevysporiadal s ich „návrhom na zrušenie prípustnosti intervenienta“, nakoľko pre jeho prípustnosť absentoval jeho právny záujem.

6. Pokiaľ súd v bode 15 odôvodnenie uvádza „ právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda, bolo porušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Túto zákonnú podmienku spĺňa len

jedno z označených rozhodnutí a to rozhodnutie mesta Liptovský Mikuláš č. ÚR a SP 2015/01895-013 Šar zo dňa 29.1.2016, ktorým stavebný orgán vydal dodatočné povolenie na zrealizované zmeny stavby „Relaxačno-športové centrum - Pavlač „- je potrebné podľa odvolateľov k uvedenému odôvodneniu uviesť, že tú istú námietku predstavil vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 10.9.2019 aj intervenient na ktorú oni podali odpoveď vo svojom vyjadrení zo dňa 3.1.2020 - súdom v napadnutom rozsudku bezdôvodne neakceptované. V predmetnom vyjadrení uviedli, že „Rozhodnutím ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 92/2017 zo dňa 28.9.2017 bolo potvrdené rozhodnutie ministerstva č. 15968/2017/SV/38815 zo dňa 25.5.2017, toto rozhodnutie ministerstva „ podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku rozhodnutie OÚ Žilina č. OÚ -ZA- OVBP2-2016/021764/PAV zo dňa 28.4.2016 mení tak, že protestu prokurátora Krajskej prokuratúry Žilina č. Kd 36/16/5500-2 zo dňa 2.3.2016 vyhovuje a právoplatné rozhodnutie stavebného úradu mesta Liptovský Mikuláš č. ÚR a SP 2013/02218-03 Šu zo dňa 25.4.2013 zrušuje. Z uvedeného je podľa odvolateľov nesporné, že aj právoplatné rozhodnutie stavebného úradu mesta Liptovský Mikuláš č. ÚR a SP 2013/02218-03 Šu zo dňa 25.4.2013 podmienku práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím spĺňa. Navyše argumentácia súdu v predmetnej otázke - že „ Sama o sebe skutočnosť, že žalobcovia boli účastníci stavebného konania, v ktorom došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, ako aj to, že sa v tomto konaní bránili rôznou formou, nepostačuje na spoľahlivý záver o naplnení predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody, „- je podľa názoru odvolateľov v protiklade s argumentáciou súdu na strane 12 rozsudku - v ktorom súd má za to, že sama o sebe dĺžka prebiehajúceho konania, počas ktorého žalobcovia aktívne poukazovali na nedostatky svojoľnej výstavby zo strany stavebníka, je neprimeraná...“ Tento protiklad je zdôraznený o to viac, že v zmysle ust. § 9 ods. 1 Z.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci „ Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb „. Je tak nesporné, že uvedené v namietaných konaniach napĺňa ustanovenia cit. zákona.

7. V súvislosti so záverom okresného súdu o zodpovednosti stavebníka odvolatelia poukázali na odmietnutie ich trestného oznámenia, podaného súvislosti s podozrením so spáchania trestného činu neoprávneného uskutočňovania stavby, a to z dôvodu, že chyba nenastala u stavebníka, vylučuje zavinenie stavebníka a oprávňuje žalobcu žiadať náhradu škody od žalovaného. V prípade riadneho okamžitého zásahu stavebného úradu proti nelegálnej prístavbe by nedošlo k jej výstavbe a nebola by daná príčinná súvislosť.

8. Pokiaľ ide o čiastkový nárok na náhradu škody vo výške 2 024,80 eur, ide o ich záväzok voči konzultantovi, ktorý sú povinní po čase uhradiť. Na preukázanie návštev konzultanta sú k dispozícii svedkovia a vypracované dokumenty. V správnom konaní úspešní neboli, preto by im nemohla byť priznaná trov, úspešní boli až v konečných rozhodnutiach.

9. Odvolatelia sa ohradili voči záveru okresného súdu, že škoda nevznikla následným konaním stavebného orgánu, ale stavebnou činnosťou stavebníka bez povolenia. Zdôraznili, že práve „konaním stavebného úradu - rozhodnutie Mesta Liptovský Mikuláš č. ÚRaSP 2013/02218-03Šu zo dňa 25.04.2013“, ktoré bolo zrušené, si stavebník podstatne nezákonne rozšíril prístavbu. Ak by neboli oni/ žalobcovia vylúčení z konania ako účastníci, odvolací orgán by označené rozhodnutie zrušil a prístavba by sa v takom tvare nikdy nepostavila. Ďalšou vecou je konanie stavebníka v zmysle rozhodnutia stavebného úradu Mesta Liptovský Mikuláš č. ÚRaSP 2015/01895-013Šar zo dňa 29.01.2016, po ktorom staval bez povolenia, čo však neospravedlňuje stavebný úrad, ktorý bol na všetky nelegálne práce upozornený.

10. Obdobne, ako pri majetkovej škode, tak aj pri nemajetkovej ujme, okresný súd nesprávne „determinoval“ jej spôsobenie na stavebníka a hostí v jeho nehnuteľnosti. Záver okresného súdu o nepreukázaní tvrdení ohľadom vzniku nemajetkovej ujmy je predčasný a v ktorej súvislosti odvolatelia poukázali na ich tvrdenia v žalobe a vyjadrení zo dňa 03.01.2020. Zdôrazňujú ďalej, že nárok si uplatnili nie voči stavebníkovi a jeho hosťom, ale ich žaloba smerovala voči žalovanému v dôsledku nesprávneho úradného postupu a nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej správy. Petit a meritum žalobného návrhu netkvie v tom, že im hostia a turisti narúšajú pokojný život a podstatne znižujú komfort bývania a hodnotu ich domu, ale v tom, že stavebný úrad (štát) túto stavbu, ktorej povolenie bolo zrušené, bez akýchkoľvek problémov povolil, pričom vedel, že povolením poruší ako verejný záujem

(index zastavanosti) aj právom chránený záujem majiteľov susednej nehnuteľnosti, toto konanie bolo plne vedome čo absolútne preukazuje skutočnosť, že majiteľov susedných nehnuteľností neprizval ako účastníkov konania do stavebného konania, aby sa správoplatnilo zrušené rozhodnutie. V danom prípade stavebný úrad vydal dve vyššie označené rozhodnutia, ktoré boli po štyroch, resp. dvoch rokoch zrušené, pričom počas tohto obdobia stavebník postavil nelegálnu prístavbu, ktorá podstatne zhoršila podmienky bývania v ich rodinnom dome a v apartmáne, čím sa značne zhoršilo bývanie ako takej nehnuteľnosti žalobcov a znížila sa jej hodnota. Bez vybudovania nelegálnej a obmedzujúcej výstavby by nedošlo k škodám. Príčina škody je vo vybudovaní nelegálnej prístavby a následkom je podstatné zníženie hodnoty nehnuteľností žalobcov (majetková škoda) a podstatné zníženie komfortu bývania (nemajetková ujma). Sú názoru, že sú splnené obe podmienky zodpovednosti za škodu stanovené zákonom, nezákonné úradne rozhodnutie, nesprávny úradný postup (zrušené rozhodnutia, prietahy v konaní a iné) a príčinná súvislosť - bez vybudovania nelegálnej prístavby, by nedošlo k obmedzeniu bývania a zníženia hodnoty susednej budovy. Vzťah príčiny a následku konania stavebného úradu/ štátu je podľa názoru odvolateľov nespochybniteľný. Súčasne sú presvedčení, že neakceptovaním ich návrhov a dôkazov (ich opomenutia pri vykonávaní dôkazov) došlo zo strany súdu k porušeniu zásady kontradiktórnosti a nestrannosti súdneho konania.

11. Intervenient na strane žalovaného sa odvolal čo do výroku o náhrade trov konania, v uvedenom dotknutom výroku sa domáhal zmeny rozsudku tak, že odvolací súd prizná žalovanému a jemu, intervenientovi na jeho strane nárok na náhradu trov konania voči žalobcom. Bol názoru, že neúmerná dĺžka správneho konania a zrušenie rozhodnutí v ňom vydaných nemôžu predstavovať prípad hodný osobitného zreteľa. Nakoľko žalobcami podaná žaloba bola nedôvodná, musia niesť zodpovednosť za výsledok sporu a aj trovy s tým spojené žalobcovia. Priebeh, ako aj prípadné pochybenia v správnom konaní, nemôžu mať vplyv na posúdenie otázky náhrady trov konania. Ustanovenie § 257 CSP možno aplikovať len v naozaj výnimočných prípadoch, ak existujú okolnosti hodné osobitného zreteľa. Rozhodovacia prax opakovane potvrdila, že je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prejednávanej veci, prihliadať na postoj a postup strán v konaní, posúdiť majetkové pomery oboch strán a sledovať predovšetkým odstránenie neprimeranej tvrdosti zákona, hoc pri aplikácii ust. § 257 zohráva úlohu i vyhodnotenie skutočností, kto spor spôsobil, je súčasne konštatované, že nie každá príčina vzniku sporu predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa na aplikáciu § 257 CSP, resp. bývalého § 150 OSP (rozhodnutie NS SR 4Ncdo 2/2008). Samotný priebeh a dĺžka, či príp. vady správneho konania, nie sú prípadom hodným osobitného zreteľa, od ktorého by mohlo byť odvodené zbavenie zodpovednosti žalobcov za vyvolaný spor a jeho výsledok. Taký záver nie je ani vecný, ani právne podložený a nemá oporu v doterajšej interpretácii a aplikácii ust. § 257 CSP, resp. predchádzajúcej právnej úpravy.

12. Intervenient na strane žalovaného v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcov žiadal potvrdenie rozsudku. Odvolanie žalobcov označil za vnútorne nekonzistentné, neobsahujúce právne relevantné dôvody, ktoré by mohli byť označené ako vady rozhodnutia, či konania, tvoriace podklad pre zrušenie napadnutého rozsudku. V odvolaní sa v značnej miere len opakujú argumenty produkované žalobcami v konaní pred okresným súdom a vyjadrujú nespokojnosť s rozhodnutím vo veci. Odvolanie je na mnohých miestach nelogické, špekulatívne účelové a nemá oporu v priebehu konania a vykonanom dokazovaní. Žalobcovia sa snažia v kritických miestach modifikovať svoju pôvodnú žalobnú argumentáciu, aby navodili dojem nesprávosti vydaného rozsudku. Súd nerozhoduje o pripustení intervenienta v konaní rozsudkom. Okresný súd na pojednávaní uznesením rozhodol o prípustnosti intervenienta a poučil o opravnom prostriedku (odkaz na zápisnicu z pojednávania). V písomných vyjadreniach intervenient jednoznačne zadefinoval, z akého dôvodu mal záujem na výsledku konania a síce, že pre prípad, že by žalovaný spor prehral a musel žalobcom poskytnúť finančné plnenie, mohol by si ho od neho následne regresne uplatňovať. Podľa intervenienta rušenie užívaním susednej stavby neprimeraným alebo obťažujúcim spôsobom nepochybne má pôvod v inej činnosti, než tej, ktorá náleží stavebnému úradu a táto nastáva bez ohľadu na fakt, či je susedná stavba povolená v súlade so zákonom alebo nie. Ak tvrdia žalobcovia, že nebyť stavby, nebolo by ani rušenia, ju nutné brať do úvahy, že pavlač, s ktorou je rušenie spojené, bola stavebníkom stavby realizovaná dodatočne ako zmena stavby, bez vopred udeleného stavebného povolenia. Rovnako nemôže obstáť žaloba ani vo vzťahu k údajnému znehodnoteniu stavby. I v tomto smere platí, že ak nejaké znehodnotenie nastalo (v konaní nebolo ani nijako preukázané), potom má také znehodnotenie opäť pôvod v činnosti stavebníka susednej stavby, ktorý svoju stavbu v priebehu jej realizácie menil, upravoval. Stavebný úrad v stavebnom konaní rozhodoval o dodatočnom povolení stavby a reagoval na zmeny vyvolané stavebníkom susednej stavby a na spôsob, akým stavbu realizoval. Primárny problematický stav, a teda priamu príčinu príp. škody, či

ujmy na strane žalobcov, nevyvolal stavebný úrad, ale stavebník susednej stavby, ktorý stavbu realizoval bez príslušných povolení a dodatočne menil. Stavebný úrad bol v tejto súvislosti následne podľa zákona nútený konať o dodatočnom povolení stavby. Situácia by bola iná, ak by stavebný úrad povolil stavbu, ktorú povoliť nemal a stavebník susednej stavby by na jej podklade postupoval. O takýto prípad sa ale nejedná. Žalovaný nemôže zodpovedať za škody, ktoré majú pôvod v zriadení a prevádzkovaní stavby susediacej so stavbou žalobcov. Za také škody, nielen z pohľadu práv, ale aj elementárnej logiky, musí zodpovedať vlastní, resp. prevádzkovateľ susednej stavby. V danom prípade nejde o presúvanie zodpovednosti na stavebníka, ako to tvrdia žalobcovia, ale o nevyhnutné konštatovanie, že protiprávny stav vyvolal stavebník, nie stavebný úrad, ktorý bol už len konfrontovaný s výsledkami jeho činnosti a ním navrhovaných realizovaných zmien. Žalobcovia sa už počas konania pred okresným súdom snažili navodiť dojem, že stavebný úrad postupoval vedome a zámerne v rozpore so zákonom stavbu stavebníka povolil na škodu žalobcov a preto by mal znášať akékoľvek a všetky následky realizácie stavby. Tento koncept sa žalobcom však nijako nepodarilo preukázať. Pokiaľ ide o odmietnutie trestného oznámenia žalobcov, orgány činné v trestnom konaní posudzujú, či došlo k spáchaniu trestného činu, argument o odmietnutí trestného oznámenia ako podklad pre uplatňovanie nároku na náhradu škody voči žalovanému je bez akejkoľvek právnej relevancie. Nemožno tvrdiť, že ak nebol spáchaný trestný čin, pretože sa nezistilo zavinenie páchatel'a, ide automaticky o skutočnosť opodstatňujúcu nárok na náhradu škody od štátu. Konštatovaním o nedostatku zavinenia vo vzťahu trestného činu nie je nevylúčená občianskoprávna zodpovednosť u stavebníka za ním spôsobené škody. Žalobcovia zrejme vychádzajú z toho, že ak orgány činné v trestnom konaní vyslovili záver, že stavebník nespáchal trestný čin z dôvodu nedostatku zavinenia, situáciu zavinil stavebný úrad. Ide o jasne nesprávnu konštrukciu, nemajúcu oporu nielen v právnom poriadku, ale ani logike vecí. Orgány činné v trestnom konaní neskúmajú a ani nemôžu skúmať občianskoprávne zodpovednostné vzťahy a pokiaľ vyslovia určitý záver, vyjadrujú sa výlučne v trestnoprávnej rovine vecí. Aby bolo možné uvažovať o nesprávnom úradnom postupe, neprimeraná dĺžka konania, muselo by existovať súdne rozhodnutie, ktoré by nečinnosť konštatovalo. Civilný sporový súd nie je oprávnený hodnotiť dĺžku správneho konania, táto náleží výlučne do správneho súdnictva. Ak žalobcovia tvrdia, že stavebný úrad bol nečinný, mali sa voči takej nečinnosti brániť podaním správnej žaloby. Bez toho, aby sa preukázala prípadná nečinnosť, nemožno tvrdiť, že súd mal na nesprávny úradný postup prihliadať a vôbec o ňom rozhodovať. Samotná neobvyklá dĺžka správneho konania ešte neznamená, že správny orgán v ňom bol nečinný. Rovnako tak nie je zrejme, ako by neprimeraná dĺžka konania mala odôvodniť žalobcami uplatňované nároky, majúce pôvod v činnosti tretieho subjektu, stavebníka susediacej stavby. Súd správne zhodnotil žalobu aj v časti uplatňovaného nároku na sumu 2 024,80 eur, ktoré mali predstavovať náklady žalobcov na nimi tvrdené konzultácie a zastupovanie. Žalobcovia reálne zaplatenie nielen nepreukázali, ale v žalobe ani netvrdili. Napokon, okresný súd správne uviedol, že sa jednalo o trovy správnych konaní, s ktorými je nutné sa vysporiadať v súlade so Správnym poriadkom, podľa ktorého platí, že trovy znášajú účastníci konania zo svojho. Na tom nemení nič ani fakt, že žalobcovia v niektorých konaniach ako účastníci nevystupovali, hoc tvrdia, že v týchto konaniach účastníkmi mali byť.

13. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcov žiada potvrdenie rozsudku s odkazom na jeho odôvodnenie. Konštatoval, že žalobcovia neuviedli v odvolaní žiadne nové alebo iné skutočnosti okrem tých, ktoré boli opakovane uvádzané nimi v konaní pred súdom prvého stupňa. V odvolaní žalobcovia poukazujú opätovne na svoje doterajšie vyjadrenia, ktoré sa v podstatnej miere týkajú výšky nároku na náhradu škody, o ktorej okresný súd nerozhodoval, preto ich námietky sú nepodstatné.

14. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k vyššie uvedenému vyjadreniu intervenienta na strane žalovaného v podstate sčasti zopakovali svoju odvoláciu, resp. predchádzajúcu argumentáciu. Intervenient na strane žalovaného v písomnom vyjadrení k vyššie uvedenému vyjadreniu žalobcov v podstate sčasti zopakoval svoju predchádzajúcu argumentáciu.

15. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k poradí poslednému vyjadreniu intervenienta na strane žalovaného v podstate sčasti zopakovali svoju predchádzajúcu argumentáciu.

16. Intervenient na strane žalovaného podaním, došlým súdu dňa 26.02.2020, vzal svoje odvolanie (čo do výroku o trovách konania) späť. V ďalšom štádiu odvolacieho konania zostali sporové strany a intervenient na strane žalovaného nečinní.

17. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“) vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 a bez nariadenia odvolacieho pojednávania rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b.) c) CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň konanie o odvolaní intervenienta na strane žalovaného zastavil v zmysle § 369 ods. 3 CSP.

18. Prioritne krajský súd sa vyjadruje k otázke intervencie na strane žalovaného. O prípustnosti intervencie rozhodol okresný súd uznesením na pojednávaní dňa 21.1.2020 a podľa názoru odvolacieho súdu prípustnosť intervenienta na strane žalovaného do sporu je daná jeho právnym záujmom na výsledku sporu. Intervenient sa odvolal čo do výroku o náhrade trov konania, odvolanie ale zobral späť - z tohto dôvodu odvolací súd postupujúc podľa § 369 ods. 3 CSP konanie o jeho odvolaní zastavil.

19. Za účelom posúdenia odvolacích dôvodov žalobcov krajský súd v potrebnom rozsahu sa oboznámil s priebehom konania pred okresným súdom, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia napadnutého odvolaním. Žiada sa dodať, že odvolacia prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotno-právnu ako aj procesno-právnu oblasť, to znamená, že zákonnosť rozhodovania treba hodnotiť nielen z pohľadu práva hmotného, ale tiež treba hodnotiť aj zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vychádza. Pritom na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

20. Rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej (§ 212 ods. 1 CSP). Rozsudkom sa rozhoduje o celej prejednávanej veci. Ak je to účelné, súd môže rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe alebo dôvode (§ 212 ods. 2 CSP). V prípade, ak súd rozhoduje len o časti prejednávanej veci, ide o čiastočný rozsudok. Ak súd rozhoduje o základe uplatnenej prejednávanej veci ide o medzitýmny rozsudok (viď ust. § 214 CSP).

21. V písomnom odôvodnení rozhodnutia v bode 13 okresný súd uviedol, že „ z hľadiska procesnej ekonomie ďalšieho postupu v civilnom konaní sa prioritne musel vypoariadať s otázkou samotného vzniku škody ako aj s námietkou premlčania a preto s prihliadnutím na predmet konania rozhodol v súlade s ust. § 214 ods. 1 CSP „ medzitýmny rozsudkom „ o základe uplatneného nároku na náhradu škody, nakoľko ak by tento nebol na základe dosiaľ vykonaného dokazovania daný, bolo by nevhodné a v rozpore so zásadou rýchlosti konania konať aj o výške uplatneného nároku „. Zamietnutie žaloby „ medzitýmny rozsudkom „ pretože nie je daný základ uplatňovaného nároku dôvodí okresný súd i v bode 19 písomného odôvodnenia rozhodnutia.

22. Je potrebné zdôrazniť, že o účelnom rozhodnutí formou medzitýmneho rozsudku v zmysle ust. § 214 ods. 1 CSP je možné hovoriť len v prípade, ak sa jedná o „ kladný medzitýmny rozsudok „, teda rozsudok, ktorého výrokom bude najskôr určené, že základ uplatneného nároku je daný, následne po právoplatnosti takého rozsudku (medzitýmneho) rozhodne súd konečným rozsudkom o výške/ rozsahu nároku. Ak súd dospeje k záveru, že v konaní základ nároku nie je daný a prichádzal by v úvahu záporný medzitýmny rozsudok, musí rozhodnúť v merite veci konečným / meritórnym rozsudkom. Okresný súd hoc v dôvodoch rozhodnutia uvádza, že rozhodoval medzitýmny rozsudkom, tento spôsob rozhodovania nevyplýva ani zo záhlavia ani z výrokovej vety rozhodnutia a ak by aj rozhodoval medzitýmny rozsudkom - ním žalobu v merite veci ako celok nie je možné, aby zamietol. Vzhľadom na nejasné odôvodnenie formy rozhodovania okresným súdom, odvolací súd hodnotiac komplexný obsah odôvodnenia rozhodnutia, jeho výrokové vety ustálil, že v súdenom prípade rozhodol okresný súd o celom predmete konania, keď žalobu žalobcov zamietol a uzavrel aj otázku náhrady trov celého konania strán sporu. Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd v rámci ďalšieho odvolacieho prieskumu sa zameral na podstatné otázky vecno-právneho charakteru. Konštatuje, že sa s nimi okresný súd nezaoberal dôsledne, v dôvodoch rozhodnutia absentujú skutkové zistenia „ v otázke ustálenia tzv. skutkového deja „ čo je nutné bezpodmienečne poznať pri komplexnom posúdení žalobou uplatneného nároku / nárokov, preto možno súhlasiť v danom štádiu rozhodovania s argumentáciou žalobcov, že o ich nároku/nárokoch okresný súd predčasne rozhodol a v dôsledku predčasného rozhodnutia prijal nesprávny právny názor.

23. V súdnej veci je nesporné, že žalobcovia voči žalovanej uplatňujú náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu orgánu štátnej moci podľa právneho režimu špeciálnej právnej normy Z.č. 514/ 2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za

škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Na účely predmetnej právnej normy podľa § 2 písm. a) výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb. Žalobcovia tvrdia v žalobe, že im orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci - nesprávnymi rozhodnutiami/ aj nezákonnými a nesprávnym úradným postupom bola spôsobená škoda. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a písm. d) Z.č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom. Nezákonné rozhodnutie uvedený právny predpis normuje v § 5 a uplatnenie práva na náhradu škody, priznania práva na túto náhradu vymedzuje v ust. § 6.

24. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie) ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Právna úprava osobitne neupravuje či nezákonnosť rozhodnutia musí byť vyslovene konštatovaná v zrušujúcom rozhodnutí (vo výroku alebo jeho odôvodnení) avšak podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ príslušný orgán určité rozhodnutie zrušil, prípadne zmenil, z dôvodov uvedených v rozhodnutí možno uzavrieť, že sa tak mohlo stať jedine z dôvodu jeho rozpornosti s platnými právnymi predpismi. Treba súhlasiť argumentáciou súdu a argumentáciou žalovanej strany, že v prípade nároku na náhradu škody právna úprava vyžaduje kumulatívne splnenie všetkých zákonných podmienok zodpovednostného vzťahu, tými sú : existencia nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci, resp. existencia nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, existencia škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a škodou. Žalobca je tou stranou sporu, kto musí preukázať v konaní existenciu podmienok zodpovednosti žalovanej strany za škodu, to znamená, musí preukázať, že existuje nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci, resp. neprávny úradný postup orgánu verejnej moci, existenciu škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a škodou.

25. V súdnej veci žalobcovia nesporne preukázali existenciu nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci čo konštatoval i okresný súd v prípade rozhodnutia mesta Liptovský Mikuláš č. ÚR a SP 2015/01895-013 Šar zo dňa 29.1.2016, ktorým stavebný orgán vydal dodatočné povolenie na zrealizované zmeny stavby „ Relaxačno-športové centrum - Pavlač „ avšak podľa názoru odvolacieho súdu zatiaľ nebolo možné vylúčiť nezákonnosť rozhodnutia ani v prípade rozhodnutia Mesta Liptovský Mikuláš č. ÚRaSP 2013/02218-03 Šu zo dňa 25.4.2013 - podľa tvrdení žalobcov si stavebník práve v dôsledku rozhodnutia a konaním stavebného úradu - ktoré rozhodnutie bolo zrušené, si podstatne nezákonne rozšíril prístavbu a ak by neboli oni/ žalobcovia vylúčení z konania ako účastníci, odvolací orgán by označené rozhodnutie zrušil a prístavba by sa v takom tvare nikdy nepostavila. Okresný súd hoc vykonal dokazovanie predmetnými listinnými dôkazmi, skutkové zistenia z nich plynúce nie sú úplné, pretože bolo nutné v rovine individuálnej ustáliť a aj vyargumentovať, ktoré konkrétne práva žalobcov boli nezákonnými rozhodnutiami porušené, či ide o porušenie tých práv, ktoré majú charakter zásahu do právom chránených práv a záujmov žalobcov ako fyzických osôb, - teda výsledok konaní vo vzťahu k právam žalobcov. Už tu odvolací súd zdôrazňuje, že žalobcovia žalobu smerujú voči štátu, ktorého orgán nezákonné rozhodnutie/rozhodnutia vydal, nezákonnosť rozhodnutí a nesprávnosť úradného postupu nestačí posudzovať (a aj ospravedlniť) iba z pohľadu „ konania stavebníka „ ale je nutné sa dôsledne zamerať aký bol konkrétny výsledok týchto konaní v bezprostrednej väzbe na ochranu práv žalobcov o ktoré sa v predmetných konaniach uchádzali a aj výsledok prieskumu ktoré práva žalobcov v priebehu konaní boli porušené. Okresný súd konštatuje aj existenciu nesprávneho úradného postupu štátu (čo zohľadňoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania účastníkov), bolo ale nevyhnutné vymedziť rozhodné obdobie v ktorom nesprávny úradný postup mal nastať, v čom spočíval a v rovine individuálnej vo vzťahu ku žalobcom posúdiť, či nesprávny úradný postup v rozhodnom období zasiahol žalobcov v ich právach a právom chránených záujmoch a vyvolal dôsledok žalobcami tvrdený.

26. Žalobcovia uplatnili predmetnou žalobou aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 Z.č. 514/2003 Z.z. Podľa predmetného ustanovenia v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch ak nie je možné uspokojiť ju inak. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení č.k. 7 Cdo 204/2018 uviedol, že súd pri aplikácii ust. § 17 ods. 2 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z. „ v každom jednotlivom prípade sám vymedzuje

hypotézu právnej normy zo širokého okruhu skutkových okolností jedinečnej, nezameniteľnej a často tiež neopakovateľnej povahy“. Podľa názoru odvolacieho súdu aj pri právnom posúdení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bude zásadný výsledok konaní v ktorých nezákonné rozhodnutie/a boli vydané, povaha nesprávneho úradného postupu v rozhodnom období vo vzťahu ku žalobcom pri hodnotení zásahu do ich práv.

27. Na základe súhrnu uvádzaných úvah a súvislostí odvolací súd uzatvára, že až po zodpovedaní týchto otázok bude možné uzavrieť (ne) splnenie všetkých podmienok zodpovednosti a nadväzne opodstatnenosť/ neopodstatnenosť žaloby.

28. Z týchto dôvodov rozsudok okresného súdu nebolo možné ani potvrdiť, ani zmeniť, ale ho odvolací súd postupujúc podľa § 389 ods. 1 písm. b),c) Civilného sporového poriadku zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom štádiu rozhodovania okresný súd sa bude riadiť aj horeuvedenými pripomienkami odvolacieho súdu a v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.